

POSTANOWIENIE

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **B.K.**

oskarżonej o czyn z art. 56 § 2 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 maja 2018r.

skargi obrońcy oskarżonej złożonej w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok Sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w S.

z dnia 30 stycznia 2018 r., sygn. akt IV Ka [...] /17,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 17 lipca 2017 r., sygn. akt II K [...] /16,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. zasądzić od oskarżonej koszty sądowe postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 17 lipca 2017 r., sygn. akt II K [...] /16, uniewinnił B.K. od popełnienia zarzuconego jej przestępstwa skarbowego z art. 56 § 2 k.k.s.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez Prokuratora Rejonowego w G. i Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 30 stycznia 2018r., sygn. akt IV Ka [...] /17, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Od powyższego wyroku skargę wniósł obrońca oskarżonej B.K., zarzucając:

1. rażące naruszenie art. 437 § 2 kpk, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 17.07.2017 r., sygn. akt II K [...] /16 i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, podczas gdy z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w S. wynika, iż jedyną przyczyną uchylenia wyroku Sadu I instancji i przekazania sprawy oskarżonej B.K. do ponownego rozpoznania była w istocie konieczność ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (co nie stanowi przesłanki uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w świetle wyżej wymienionego przepisu) - nie zaś konieczność - przeprowadzenia na nowo przewodu w całości (zwłaszcza w świetle jednoznacznego stwierdzenia Sądu Okręgowego w S. na str. 2 uzasadnienia zaskarżonego wyroku, iż Sąd Rejonowy zgromadził „kompletny materiał dowodowy”), a nadto Sąd Okręgowy nie powołał się przy tym również na podstawę prawną z art. 454 k.p.k., a także z art. 439 § 1 k.p.k.;
2. rażące naruszenie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 44 § 2 k.k.s., które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 17.07.2017 r., sygn. akt II K [...] /16 i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, podczas gdy w sprawie niniejszej doszło do przedawnienia karalności czynu zarzucanego oskarżonej - w związku z przedawnieniem rzekomo uszczuplonej przez B.K. należności publicznoprawnej z końcem roku 2014, a to w konsekwencji nieprawidłowego w świetle art. 145 § 2 Ordynacji podatkowej (a co za tym idzie nieskutecznego) zawiadomienia B.K. pismem z dnia 02.10.2014 r. o wszczęciu wobec niej w dniu 16.09.2014 r. postępowania karno-skarbowego w niniejszej sprawie (które to zawiadomienie było warunkiem zawieszenia biegu przedawnienia zobowiązania podatkowego), albowiem powyższe zawiadomienie zostało skierowane w sposób wadliwy bezpośrednio do B.K. jako podatnika, z pominięciem ustanowionego przez nią w postępowaniu przed Naczelnikiem US w G. pełnomocnika w osobie J.K. (tak wprost m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23.11.2016 r., sygn. akt. II FSK 3060/14),

a w konsekwencji zaistniała podstawa do umorzenia postępowania karnego wobec oskarżonej B.K.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku z dnia 30.01.2018 r. w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na powyższą skargę Prokurator Rejonowy w G. oraz Naczelnik Urzędu Skarbowego w G. wnieśli o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Natomiast art. 437 § 2 k.p.k. stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że podstawą orzeczenia Sądu *ad quem* o charakterze kasatoryjnym był art. 437 § 2 k.p.k. Sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku wskazał wprost, że oskarżona swoim zachowaniem ewidentnie wypełniła znamiona zarzucanego jej czynu. W obliczu dyspozycji art. 454 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy nie mógł wydać innego wyroku niż kasatoryjny, gdyż zgodnie z treścią wskazanego przepisu Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji (...), zatem tak sformułowana reguła *ne peius* eliminuje możliwość reformatoryjnego orzekania przez sąd odwoławczy

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 25 stycznia 2018 r. (I KZP 13/17, LEX nr 2428783), odnosząc się do zagadnienia zakresu kontroli skargi w wypadku wystąpienia okoliczności, o której mowa właśnie w art. 454 § 1 k.p.k. wskazał: „ W wypadku reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k., kontrola skargowa obejmuje ocenę prawidłowości zastosowania tego przepisu pod kątem spełnienia warunku, że sąd odwoławczy „nie może skazać oskarżonego”. Wymaga to wykazania przez ten sąd, że gdyby nie stwierdzone uchybienie, to mógłby

zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie nie jest dopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania. Dopiero wówczas zaskarżony wyrok podlega uchyleniu a sprawa zostaje przekazana sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania”.

Odnosząc się do zarzutu sformułowanego w punkcie drugim skargi, dotyczącego przedawnienia karalności czynu zarzuconego oskarżonej stwierdzić trzeba jego oczywistą bezzasadność. Zgodnie z treścią art. 44 § 1 pkt 1 k.k.s. karalność przestępstwa skarbowego ustaje, jeżeli od jego popełnienia upłynęło 5 lat, w sytuacji kiedy czyn zabroniony stanowi przestępstwo skarbowe zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 3. Bieg terminu rozpoczyna się z końcem roku, w którym upłynął termin płatności danej należności publicznoprawnej narażonej na uszczuplenie (art. 44 § 3 k.k.s.). W przedmiotowej sprawie przed upływem tego terminu, tj. w dniu 16 września 2014r., zostało wszczęte postępowanie karne przeciwko oskarżonej, co przerwało bieg terminu przedawnienia i wydłużyło jego okres o kolejne 5 lat (art. 44 § 5 k.k.s.).

Natomiast podnoszona przez obrońcę okoliczność, dotycząca prawidłowości zawiadomienia o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia dokonywanego w trybie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tj. z 2017 r. Dz. U. poz. 2491) dotyczy postępowania podatkowego i nie ma znaczenia w rozpoznawanej sprawie, bowiem instytucja przedawnienia w obu wyżej wymienionych ustawach ma odmienny i autonomiczny charakter. W oparciu o przepisy kodeksu karnego skarbowego karalność przestępstwa zarzuconego B.K. nastąpi dopiero z dniem 31 grudnia 2019r.

Wobec powyższego Sąd odwoławczy zasadnie uchylił zaskarżony wyrok uniewinniający i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi *meriti*.

Z przytoczonych względów oddalono skargę, zasądzając od oskarżonej koszty w oparciu o treści art. 539f w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.

a.ł.